

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 2

- A) Naloge izbirnega tipa
- B) Strukturirani eseji

Petek, 28. avgust 2015 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Kandidat dobí dva konceptna lista, list za odgovore in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpíšite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani, na list za odgovore in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpíšite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite v **izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo en pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

M 1 5 2 5 4 1 2 2 0 2

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Kaj **ni** značilno za znanstveno spoznavanje duševnosti?
 - A Sistematičnost.
 - B Objektivnost.
 - C Nekritičnost.
 - D Natančnost.
2. Katero od navedenih hipotez lahko proučujemo z eksperimentom?
 - A Močan strah vpliva na učni uspeh.
 - B Osvetljenost učnega prostora vpliva na učni uspeh.
 - C Zasvojenost z drogo vpliva na zadovoljevanje potrebe po varnosti.
 - D Pričakovanja staršev vplivajo na motiviranost otrok za učenje.
3. Mediana je
 - A najpogostejši rezultat.
 - B rezultat na sredini ranžirne vrste.
 - C mera razpršenosti.
 - D grafični prikaz rezultatov.
4. Katero od navedenih čustev **ni** temeljno čustvo?
 - A Žalost.
 - B Veselje.
 - C Sovraštvo.
 - D Strah.
5. Konflikt približevanja – izogibanja se pojavlja, kadar
 - A nas je strah.
 - B imamo privlačne cilje.
 - C imamo negativne cilje.
 - D imamo privlačen in odbojen cilj hkrati.
6. Če se na nekem področju čutimo šibke in neustrezne, bomo to poskušali izravnati z večjim uspehom na drugem področju. Opis predstavlja primer za
 - A konflikt: kompenzacija.
 - B obrambni mehanizem: kompenzacija.
 - C konflikt: racionalizacija.
 - D obrambni mehanizem: racionalizacija.

7. Iluzije so
- A zaznave, ki so povezane z zaznavanjem prostora.
 - B zaznave, ki jih izzovejo procesi v organizmu.
 - C zmotne zaznave brez prisotnosti zunanjega dražljaja.
 - D zmotne zaznave s prisotnostjo zunanjega dražljaja.
8. Za katero obliko učenja je značilno, da si otrok zvečer umije zobe, če mu starši za nagrado preberejo pravljico?
- A Instrumentalno učenje.
 - B Instrumentalno pogojevanje.
 - C Klasično pogojevanje.
 - D Modelno učenje.
9. Kateri od naštetih je dejavnik notranje učne motivacije?
- A Zanimalje za snov.
 - B Pohvala.
 - C Ocena.
 - D Maturitetno spričevalo.
10. Katera od naštetih sestavin **ni** sestavina divergentnega mišljenja?
- A Fluentnost.
 - B Avtonomnost.
 - C Fleksibilnost.
 - D Originalnost.
11. Matjaž želi na novo urediti svoje stanovanje. V kateri fazi ustvarjalnega procesa se med kolesarjenjem v naravi nenadoma spomni, da bi na eno celo steno naslikal motiv narave?
- A Priprava.
 - B Inkubacija.
 - C Iluminacija.
 - D Preverjanje.
12. H kateremu področju osebnostne strukture spadajo navedene osebnostne lastnosti: razumevanje prostorskih odnosov/prostorska orientacija, logično sklepanje, ustvarjalnost?
- A Sposobnosti.
 - B Temperament.
 - C Telesne značilnosti.
 - D Značaj.

13. Kaj je značilno za SUPEREGO ali NADJAZ?
- A Je v celoti zavesten.
 - B Zanj velja načelo realnosti.
 - C Oblikuje se pod vplivom nagrad in kazni staršev.
 - D Zanj velja načelo ugodja.
14. Otrok, ki je pretirano prilagodljiv, tako da svojih lastnih potreb in želja sploh ne upošteva ter želi vedno znova ravnati tako, da bi ustregel drugim, je verjetno deležen izredno
- A avtoritarne vzgoje.
 - B avtoritativne vzgoje.
 - C permisivne vzgoje.
 - D kaotične vzgoje.

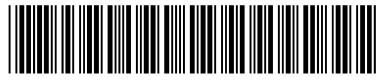

B) STRUKTURIRANI ESEJI

1. naloga

Pomemben vidik človekovega osebnostnega razvoja je čustveni razvoj. Opišite značilnosti razvoja čustev v prvih dveh letih otrokovega življenja in navedite eno čustvo, ki se pojavi v prvem letu, in eno čustvo, ki se pojavi kasneje. Na enem primeru ponazorite in razložite vlogo modelnega učenja, na drugem primeru pa vlogo instrumentalnega pogojevanja pri učenju konkretnega čustva. Pojasnite raziskavo učenja čustev J. B. Watsona in jo kritično presodite z etičnega vidika.

V sivo polje ne pište.

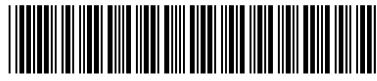
7/16

2. naloga

Iz okolja na nas nenehno deluje veliko dražljajev, na katere smo bolj ali manj pozorni. Opredelite pozornost ter opišite lastnosti zunanjih dejavnikov pozornosti. Predlagajte različne preventivne aktivnosti, ki bi jih namenili dijakom – bodočim voznikom – za varno ravnanje v prometu, pri čemer želimo vplivati na notranje dejavnike pozornosti. Notranje dejavnike, ki ste jih upoštevali, tudi navedite. Presodite in pojasnite uporabo psiholoških spoznanj o dejavnikih pozornosti (zunanjih in notranjih), ki se uporabljajo pri oglaševanju.

V sivo polje ne pište.

9/16

3. naloga

Pomembeni del naše osebnosti je samopodoba. Opredelite pojem samopodobe in navedite štiri njena področja. Ponazorite s primeroma, kako bi na plesnem tekmovanju o sebi razmišljala dijakinja s pozitivno in kako dijakinja z negativno samopodobo. Za vsako dijakinjo v primer vključite dve področji samopodobe. Presodite in pojasnite dva dejavnika, ki pozitivno vplivata, in dva dejavnika, ki negativno vplivata na oblikovanje mladostnikove samopodobe.

V sivo polje ne pište.

11/16

4. naloga

Kohlberg je raziskoval razvoj moralnega presojanja. Poimenujte tri ravni moralnega presojanja po Kohlbergu in opišite značilnosti druge ravni. Razložite, kako je Kohlberg preučeval načine moralnega presojanja (ena značilnost). Opišite primer reagiranja človeka v neki situaciji, če bi bil ta človek na tretji ravni moralnega presojanja, in pojasnite, zakaj bi tako reagiral. Presodite, kateri dejavniki socializacije lahko vplivajo na razvoj moralnega presojanja posameznika, in utemeljite, kako.

V sivo polje ne pište.

13/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

15/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

Prazna stran